

приріст обсягів продажу оригінальних препаратів в групах, де не представлені генерики, виявився значно вищим — 65,6 та 53,5 % відповідно. На другому місці за темпами приросту після оригінальних препаратів виявився сегмент брендovаних генериків, обсяг продажу яких збільшився на 24,9 % у грошовому виразі і на 8,5 % у натуральному по відношенню до 2005 року. В 2006 році продовжилась тенденція зростання попиту на лікарські засоби верхнього цінового сегменту. Так, за результатами проведеного дослідження середньозважена вартість упаковки оригінальних препаратів 42,9 грн.

2006 рік став переломним для ринку. Особливо це проявилось у другій його половині, коли обсяги продажу генеричних препаратів у натуральному виразі почали знижуватись у порівнянні з 2005 роком. Зростання обсягів продажу в натуральному виразі спостерігалось тільки в сегменті оригінальних препаратів, що свідчить про переорієнтацію частини споживачів на більш якісні оригінальні препарати.

В структурі імпорту зростання в натуральному виразі в 2006 році по відношенню до 2007 року склало: загальні генерики — 11,5 %, парасолькові генерики — 8,9 %, брендovані генерики — 11,3 %, оригінальні препарати — 25,7 %.

Підводячи підсумки проведеного аналізу, необхідно зазначити, що найбільш перспективним сегментом ринку є оригінальні препарати. Однак, можливості вітчизняних виробників у цьому сегменті є досить обмеженими. Тому основна увага вітчизняних виробників буде зосереджена на брендovаних генериках, які вагомо впливають на структуру вітчизняного ринку лікарських засобів.

Література

1. *Пащутин С.*, Маркетинг фарминдустрии. — М.: Вершина, 2006. — 200 с.
2. Статистична інформація / www.morion.kiev.ua

УДК 658.14

Н. В. Коваль, аспірант,

Харківський національний економічний університет

ВИЗНАЧЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕТАП СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Наведено визначення поняття трансформаційного потенціалу підприємства. Запропоновано підхід щодо формування трансформаційного потенціалу підприємства.

The determination of the concept of the transformation potential of enterprise is given. Approach to the formation of the transformation potential of enterprise is proposed.

З переходом України до ринкових відносин та розвитком євроінтеграційних процесів набуває актуальності проблема виживання підприємств у нових умовах, а також їх розвиток. Важливим фактором розвитку підприємства в сучасних умовах є його готовність до функціонування та розвитку, що забезпечується потенціалом підприємства, в тому числі при вирішенні задач стратегічного управління.

Проблемі стратегічного управління потенціалом підприємства приділяють увагу такі вчені, як Отенко І. П., Авдєєнко В. Н., Воронкова О. Е., Малярєць Л. М., Федонін О. С., Гавва В. Н., Божко Е. А., Краснокутська Н. С., Федонін І. М., Добикіна О. К., Рижиков В. С. та ін. В той же час проблема стратегічного управління трансформаційними процесами ще не набула достатнього висвітлення в спеціальній літературі. Серед найважливіших завдань стратегічного управління трансформаційними процесами слід виділити визначення трансформаційного потенціалу (ТП).

Тому метою дослідження є визначення поняття ТП у процесі стратегічного управління трансформаційними процесами та формування підходу щодо розробки моделі ТП.

В науковій літературі вже введене поняття ТП організації. Гордієнко Л. Ю. [1, с. 11] визначила його як міру готовності виконання завдань, що забезпечують досягнення поставленої трансформаційної мети, тобто міри готовності до реалізації проекту або програми стратегічних трансформаційних змін.

Якщо розвинути цю думку стосовно процесу стратегічного управління організаційними трансформаціями на рівні підприємства, то можна зробити висновок, що ТП притаманні всі властивості загального потенціалу підприємства: наявність кількісних і якісних характеристик, що обумовлює певну складність його оцінювання; системність, оскільки потенціал є складною системою, до якої входять технічні, енергетичні, технологічні, кадрові, організаційні, інформаційні, фінансові та ін. ресурси.; динамічність, обумовлена зміною всіх його характеристик з часом; синергетичність тощо. В той же час ТП має власні особливості, що виходять з визначення поняття «трансформація», яке стосовно підприємства надано в [2, с. 14—18], як зміни, що здійснюються в організації, в процесі яких змінюється не тільки стан і форма самої організації, але і характер дій і операцій, які відбуваються в ній, тобто здійснюється процес перетворень. Тому ТП повинен відображати готовність не просто до будь-яких змін, а до значних перетворень.

З метою визначення ТП автор вважає за доцільне скористатися підходом, який запропоновано Гордієнко Л. Ю. [1, с. 11—13], на під-

ставі схеми: ресурс (Р) — функція (Ф) — проект (П), у якій в якості ресурсів, крім фінансових, матеріально-технічних, трудових і інформаційних, необхідно прийняти в розрахунок організаційну структуру, технологію процесів виконання функцій і досвід рішення задач в області трансформації.

Слід зауважити, що велика кількість ресурсів, які необхідно врахувати при визначенні ТП, підвищує точність розрахунків, але ускладнює сприйняття самого результату. У зв'язку із цим, на думку автора, є доцільним групування видів ресурсів здійснити відповідно до складових, наведених Нівеном Полом Р. [3, с. 12—16] в Системі збалансованих показників (СЗП) — Balanced Scorecard (BSC), а саме: фінанси, клієнти, внутрішні бізнес-процеси, навчання й розвиток. Такий підхід дозволить урахувати особливості розрахунку ТП, оскільки СЗП поряд з кількісними показниками дозволяє враховувати якісні характеристики. Крім того, СЗП дає можливість охопити всі ресурси підприємства, тобто в такому випадку дотримується принцип системного підходу, також дозволяє урахувати динамічні зміни в часі. Отже, ця система відповідає вимогам стратегічного управління підприємством, а з цього можна зробити висновки про доцільність її використання в процесі стратегічного управління організаційними трансформаціями.

Таким чином, ТП підприємства, як готовність до проведення стратегічних перетворень, може бути представлений як сукупність потенціалів, що відбивають готовність кожної зі складових СЗП до проведення трансформаційних змін.

Література

1. Гордиенко Л. Ю. Формирование подходов к стратегическому планированию трансформационных процессов в организации // Управління розвитком. Збірник наукових праць. — 2002. — № 2 — С. 9—14.
2. Гордиенко Л. Ю. Трансформационные процессы и новые тенденции в управлении организациями // Теорія та практика управління у трансформаційний період: Тези доповідей всеукраїнської наук.-практ. конф. (Донецьк, 4—6 жовт. 2001 р.). — Т. 1. Теоретико-методологічні аспекти трансформаційних процесів управління. Форми і методи державного управління. — Донецьк: ІЕП НАН України, 2001. — С. 14 — 18.
3. Нивен Пол Р. Сбалансированная Система Показателей: Шаг за шагом: максимальное повышение эффективности и закрепление полученных результатов. / Пер. с англ. — Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2004. — 328 с.

УДК 331.108:331.36

Д. Ю. Костін, аспірант,
Харківський національний університет радіоелектроніки